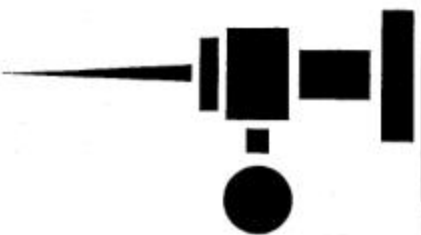

Vendomatic

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KG Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Leer uw machine kennen

Op de volgende bladzijden zult U zien hoe deze perfecte machine U kan helpen bij het vervaardigen van het mooiste werk voor uw gezin en uw huishouding.

Behalve de eenvoudige rechte steek kan uw machine ook een groot aantal siersteken maken, en U zult ervaren dat de rustige soepele en betrouwbare werking van de machine geheel in overeenstemming is met zijn fijne precisie constructie.

De veelzijdigheid van uw machine zal tot uiting komen als U met een grote verscheidenheid van stoffen werkt, en als U uw fantasie combineert met de mogelijkheden van de machine kunt U de mooiste resultaten verkrijgen. U kunt uw hele leven lang plezier van deze machine beleven en wij raden U aan dit boekje, dat de beginselen beschrijft, zorgvuldig door te lezen om aldus de beste resultaten te verkrijgen.

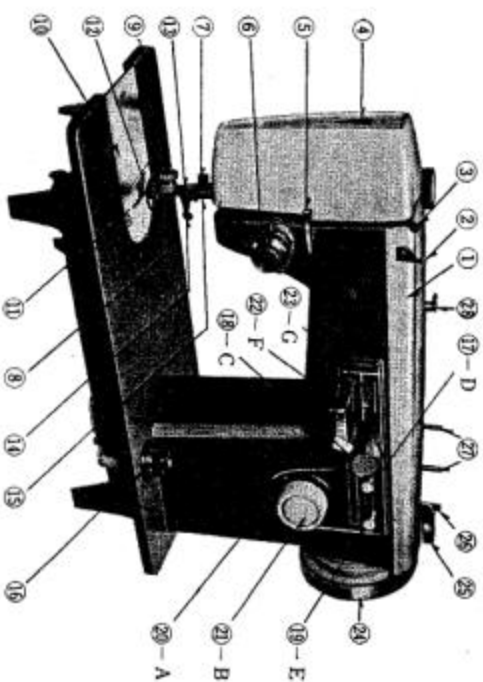
www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KC Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

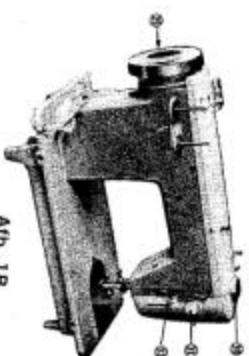
I N H O U D

Inleiding	1	Maten voor naald en draad	16
Inhoud	2	Voordelen van zig-zag naaien	16
Naam van elk onderdeel.....	3	Functies van de knoppen van het zig-zag mechanisme	16
Hulpstukken van de naaimachine	4	Gebruik van het zig-zag mechanisme	16
Smeren van de machine.....	5-6	Steeklengte	17
Het opwinden van het spoeltje	7	Aanwijzingen voor verschillende soorten steken	18
Het uitnemen van de spoelhuls	8	Cordonsteek door variëren van de naaldstand	19
Het inrijgen van de draad in de spoelhuls	8	Cordonsteek door het variëren van de steeklengte.....	19
Het regelen van de onder spanning	8	Het maken van knoopsgaten.....	20-21
Inzetten van de spoelhuls	9	Het aanzetten van knopen.....	22
Het inrijgen van de draad in de machine en in de naald...	9	De verstelbare transporteur	22
Het regelen van de draadspanning	10	Stoppen	23
Het regelen van de steeklengte en transportrichting.....	10	Het aanzetten van haken, ogen en drukknoppen	24
Het klaarmaken van de machine voor het naaien	11	Het borduren en het maken van monogrammen.....	25
De eerste steek van de naald	11	Appliqueren	25
Het afnemen van het werk van de machine	11	Rimpelen met elastiek	26
Het maken van een hoek	12	Het maken van een smalle zoom	27
Rijgen	12	Het maken van een schulpzoom	27
Alhechten	12	Het zomen van kant	27
De persvoetdrukregelaar	12	Het aanzetten van kant	28
Het verwisselen van de naald	13	Het maken van een opengewerkte rand	28
Het verwisselen van de steekplaat	13	Het maken van een afwerksteek	29
Het verwisselen van de persvoet	13	Het maken van een blind zoom	30
Het verwijderen van draad en pluksel uit de grijperbaan...	14	Het gebruik van de stofgeleider	30
Het inzetten van een nieuw lampje	15	Het inzetten van de ritssluiting	31
Aanwijzingen voor betere resultaten	15		

Naam van elk onderdeel

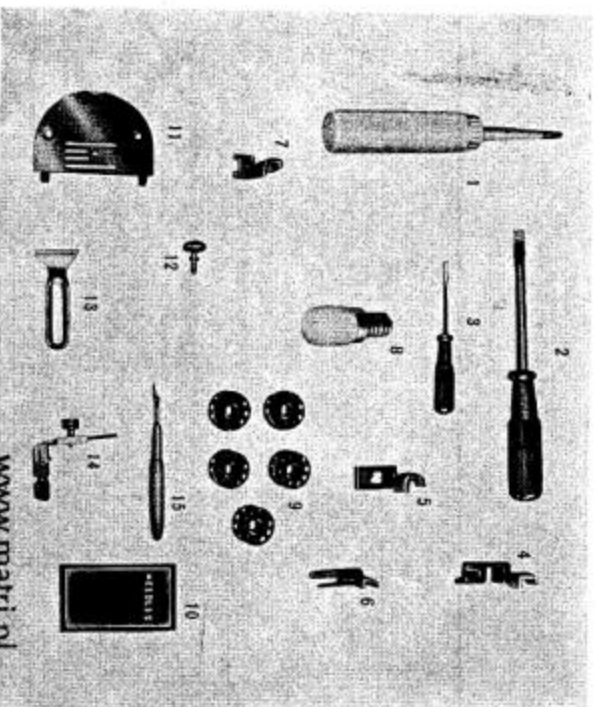
Afb. 1A

Afb. 1B

1. Bovenkap
2. Draadgeleider
3. Draadhefboom
4. Frontplaat
5. Draadgeleider
6. Bovenspanning
7. Draadafsnijder
8. Naald
9. Persvoet schroef
10. Schuifplaat
11. Naaldplaat
12. Persvoet
13. Persvoetstang
14. Naaldklein schroef
15. Naaldstang
16. Transporteurknop
17. Begrensknop D voor steekbreedte
18. Zigzag knop C
19. Begrensknop zigzag breedte E
20. Steeklengteknop A
21. Drukknop voor achteruit naaien B
22. Naaldstand hefboom F
23. Indicator van zigzag breedte G
24. Vliegwielt
25. Vinger spoelwinder
26. As spoelwinder
27. Kloshouderpenen voor spoel
28. Spanning spoelwinder
29. Knoppelschroef
30. Persvoetdrukregeelaar
31. Lichtschakelaar
32. Persvoethefboom

Hulpstukken van de naaimachine

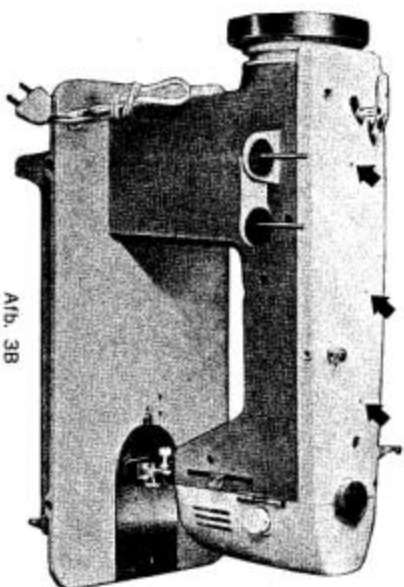

1. Oliespuit
2. Grote schroevendraaier
3. kleine schroevendraaier
4. Smalle zomer
5. Knoopsгатenvoet
6. Persvoet voor rechte steek
7. Knoopenvoet
8. Naaimachinelampje
9. Spoeltjes
10. Naalden
11. Naaldplaat voor rechte steek
12. Schroef voor stofgeleider
13. Stofgeleider
14. Rijsluitingvoet
15. Knoopsгатenmesje

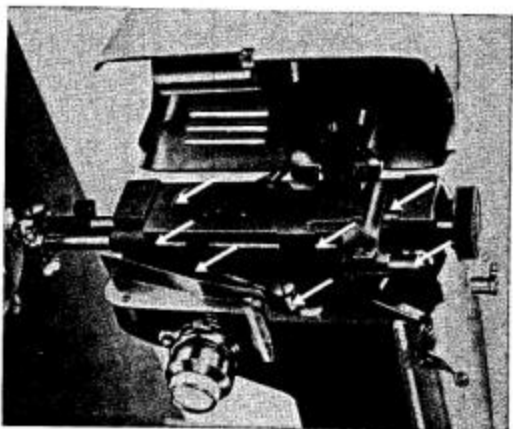
Atb
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl

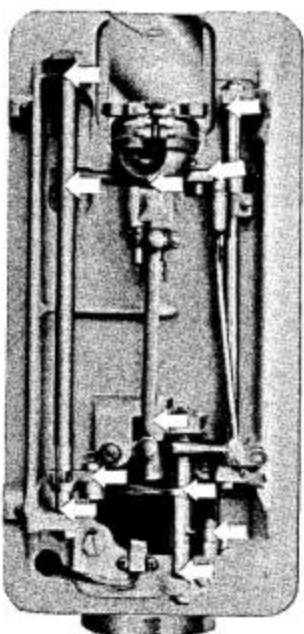
Smeren van de machine

Afb. 3B

Afb. 3A

Afb. 3C

— 5 —

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Smeren van de machine.

Bij het uitpakken van de nieuwe machine is het belangrijk aandacht aan het smeren te besteden alvorens de machine te laten draaien. Loop zorgvuldig de verschillende smeerplaatsen na, die in Afb. 3 zijn aangegeven. Elk smeerpunt zorgt voor een van de bewegende delen van de machine. Laat de machine na het smeren minstens 5 minuten draaien met de persvoet omhoog. Dit dient voor een goede smering en voor de soepele werking van alle bewegende delen.

Hoe vaak moet de machine gesmeerd worden ?

Als uw machine voortdurend in gebruik is, moet hij minstens **eens per week** met naaimachine-olie worden gesmeerd. Eerst moet met behulp van een kwast zorgvuldig het losse draad en pluksel dat zich heeft opgehoopt, worden verwijderd.

Wat gebeurt als de machine niet gesmeerd Wordt ?

U zult niet verwachten dat uw auto blijft lopen zonder olie in de motor en op dezelfde wijze kunt U dit niet van uw naaimachine verwachten. Uw naaimachine heeft een preciese constructie van eerste klas vakmanschap en de beste materialen.

Voortdurend lopen zonder olie betekent zeer grote slijtage en het veroorzaakt trillen hetgeen ten slotte dure reparaties nodig maakt.

Als de machine lange tijd niet gebruikt is.

Onder deze omstandigheden droogt de olie volledig op. Voordat de machine weer gebruikt wordt, moet de opgedroogde olie worden verwijderd. Hiervoor kan benzine of petroleum worden gebruikt, waarna de onderdelen met een schone doek worden gereinigd.

Zet de persvoetstang enkele keren omhoog en draai het vlieg wiel enkele keren van U af. Smeer de machine nu zorgvuldig, en laat hem 3 tot 4 minuten lopen alvorens met naaien te beginnen.

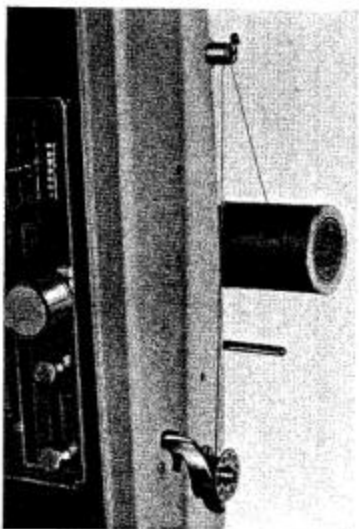
Opmerking : Regelmatig smeren is een vereiste voor de soepele, geruisloze en tril-vrije werking van uw machine. Als U op deze

wijze slechts enkele minuten aan het onderhoud van de machine besteedt, betekent dit minstens 25 jaar ongestoord gebruik van de machine. Als U dit verwaarloost zijn mechanische storingen onvermijdelijk, en deze betekenen kosten en ongemak voor U zelf. Denk er ook aan dat U alle draad en plukseersten verwijdert voor het smeren. Katoen met olie vermengd vormt een sterk slijpmiddel en veroorzaakt zeer grote slijtage.

Het opwinden van het spoeltje

Afb. 4

Afb. 5

1. Houd het vliegwiel met uw linkerhand vast en draai met uw rechterhand de koppelschroef naar U toe (Afb. 4) Hierdoor kan het vliegwiel vrij op de aandrijfas van de machine draaien.
2. Plaats een leeg spoeltje op de as van de spoelwinder (Afb. 5).
3. Plaats een klos garen op de klossen. Leid de draad door de spanningswieltjes.
4. Draai nu de draad zeven tot acht keer om het spoeltje heen.
5. Druk de vinger van de spoelwinder naar achteren.
6. Draai het vliegwiel naar U toe en druk op de pedaal als bij het naaien. Nu wordt het spoeltje opgewonden.
7. Als het spoeltje geheel vol is, stopt het automatisch.
8. Breuk de draad en haal het spoeltje van de as af.
9. Zet nu het vliegwiel weer vast door het met de linkerhand vast te houden en met de rechterhand de koppelschroef van U af te draaien tot deze niet verder gaat.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Het uitnemen van de spoelhuls

Draai het vliegwiel naar U toe tot de naald in zijn hoogste stand staat. Trek de schuifplaat uit, breng uw linkerhand in de opening. Open het klepje met duim en wijsvinger en neem de spoelhuls er uit, zoals Afb. 6 laat zien. Als U het klepje loslaat en de spoelhuls naar beneden keert, valt het spoeltje er uit (Afb. 7A).

Afb. 6

Het inrijgen van de draad in de spoelhuls

Afb. 7A

Afb. 7B

Afb. 7C

Laat ongeveer 10 cm draad uit het spoeltje hangen. Neem de spoelhuls tussen duim en wijsvinger van de linkerhand.

Houd het spoeltje tussen duim en wijsvinger van de rechterhand en zet het in de spoelhuls. Denk er aan dat de gleuf in de spoelhuls zich aan de bovenkant bevindt (Afb. 7A).

Leid de draad met de rechterhand in de gleuf in de rand van de spoelhuls (Afb. 7B).

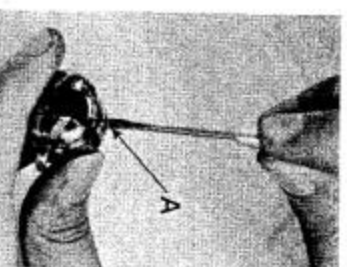
Trek nu de draad naar rechts onder de spanningsveer en door het oog, zoals aangegeven in Afb. 7C

Het regelen van de onderspanning

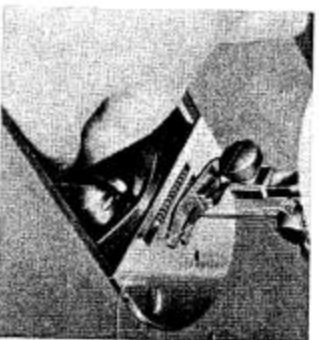
In Afb. 8 ziet U de grote schroef A. Door deze schroef los te draaien wordt de spanning kleiner; vastdraaien geeft een grotere spanning.

Om te weten of de spanning juist is moet U de spoelhuls vasthouden zoals in Afb. 7C.

Als de draad er bij zacht trekken gemakkelijk uitkomt, is de spanning goed. Als dit niet zo is moet de spanning bijgesteld worden.

Afb. 8

Afb. 9

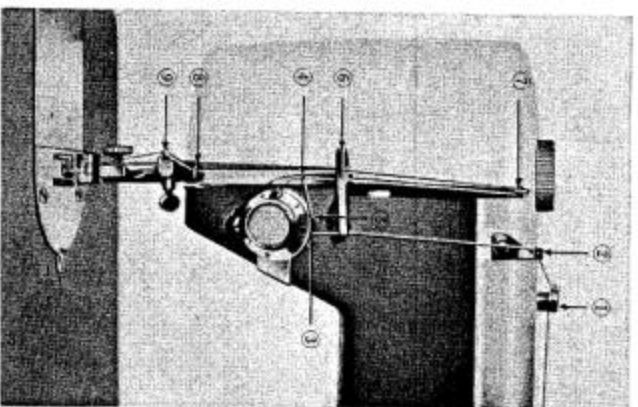
Inzetten van de spoelhuls

Als de spoelhuls ingeregeng is, kan deze weer in de machine worden gezet. Houd de spoelhuls vast met het klepje tussen duim en wijsvinger van de linkerhand.

Schuif het op de midden-as van de grijperbaan (Afb. 9).

Laat nu het klepje los en druk de spoelhuls naar achteren tot het klepje een klik geeft, waardoor de spoelhuls op zijn plaats zit.

De 10 cm draad die uit het spoeltje zomt, moet vrij naar beneden hangen.

Afb. 10

Het inrijgen van de draad in de machine en in de naald

1. Draai het vliegwiel met de hand naar U toe tot de draadhelboom in zijn hoogste stand staat (Afb. 1A).
2. Zet een klos garen op de klossen. Leid de draad door de draadgeleiders ① en ② en van rechts achter door de bovenspanning ③ (Afb. 10).
3. Leid nu de draad omhoog en onder de draadveer ④, waarbij deze veer even omhoog gedrukt wordt zodat de draad achter het haakje ⑤ valt.
4. Leid de draad van rechts naar links onder de draadgeleider ⑥ en daarna omhoog en van rechts naar links door het oog van de draadhelboom ⑦. Nu door de draadgeleiders ⑧ en ⑨.
5. Leid de draad daarna van links naar rechts door het oog van de naald en laat er ongeveer 15 cm uitsteken.

Het regelen van de draadspanning

Als de spanning van de bovendraad te groot of die van de onderdraad te klein is, zal de strakke draad de losse draad omhoog trekken, waardoor de steekvorming niet in het midden van de stof plaats vindt. De bovendraad komt dan bovenop de stof te liggen (Afb. 11B).

Als de spanning van de onderdraad te groot, of die van de bovendraad te klein is, zal de onderdraad tegen de onderkant van de stof komen te liggen (Afb. 11C), in plaats van op de juiste manier in het midden van de stof (Afb. 11A).

Voor het regelen van de spanning heeft alleen aan knop A (Afb. 11) te worden gedraaid. Bij het draaien naar rechts wordt de spanning groter, wat aangegeven wordt door de plus-cijfers op de schaal. Een hoger cijfer geeft een grotere spanning aan. De spanning wordt kleiner door de knop naar links te draaien. Meestal zal niet verder dan een kwart slag gedraaid behoeven te worden voor alle spanningsregelingen. Voor het regelen van de spanning van de onderdraad zijn op bladzijde 8 aanwijzingen gegeven.

Afb. 11

A

B

C

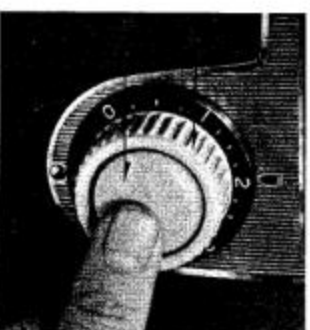
Het regelen van de steeklengte en de transportrichting

De steeklengte wordt geregeld door aan de steeklengteknoop A te draaien. Op de knop bevinden zich de cijfers 0, 1, 2, 3, en dit patroon.

Als de steeklengteknoop op "0" (neutraal) staat werkt de transporteur niet. Als de knop op een van de andere cijfers staat, wordt de stof getransporteerd. Een hoger cijfer geeft een grotere steeklengte aan. Door de knop A op het gewenste cijfer te stellen, gaat de machine in voorwaartse richting naaien met de bijbehorende steeklengte.

Achteruit naaien. Druk de knop B zo ver mogelijk in en houd de knop in deze stand tot U weer vooruit wil naaien.

Aanwijzingen voor dit patroon vindt U op bladzijde 18.

Afb. 12

Het klaarmaken van de machine voor het naaien

Breng de persvoet omhoog met behulp van de persvoetheboom.

Zet de spoelhuis, die volgens de aanwijzingen van bladzijde 8 is ingereggen, in de machine.

1. Volg de aanwijzingen van bladzijde 9 Afb. 10: "Het inrijgen van de draad in de machine en in de naald".
2. Neem nu het eind van de bovendraad in de linkerhand. Draai nu met de rechterhand het vliegwiel naar U toe zodat de naald naar beneden gaat en weer naar boven in zijn hoogste stand komt, waarbij de onderdraad opgenomen wordt.
3. Trek nu losjes aan de draad die U in de hand hebt, waardoor de onder draad naar boven komt (Afb. 13).
4. Leg de beide draden tussen de gleuf van de persvoet en trek ze achteruit onder de persvoet door.

De eerste steken van de naald

Breng de naald in zijn hoogste stand door het vliegwiel langzaam naar U toe te draaien.

Leg het naaiwerk onder de persvoet en de naald. Zet de persvoetheboom omlaag en begin te naaien door langzaam het vliegwiel naar U toe te draaien en dan geleidelijk op de voetregeelaar te drukken. Even de begindraden vasthouden.

Het naaiwerk wordt automatisch getransporteerd. Probeer het dus niet te helpen.

Door te trekken kan de naald breken.

Afb. 13

Het afnemen van het werk van de machine

1. Zet de machine stil.
2. Breng de naald in zijn hoogste stand door het vliegwiel langzaam naar U toe te draaien.
3. Breng de persvoet omhoog met behulp van de persvoetheboom.
4. Schuif het naaiwerk rechts achteruit. Snijd de draad met de draadsnijder af.
5. Trek de beide draadenden achteruit onder de persvoet door. Nu is de machine weer klaar voor het naaien.

— 11 —

Het maken van een hoek

Zet de machine stil met de naald in het naaiwerk.

Zet de persvoet omhoog en draai het naaiwerk in de gewenste richting, waarbij de naald als as dient. Laat de persvoet weer zakken en ga verder met naaien.

Riigen

1. Zet de steekbreedtehefboom C op "0" (Afb. 21).
2. Zet de steeklengteknoop A op 4.
3. Maak de spanring van de boverdraad iets kleiner (Bladzijde 10).
4. Daar de machine met deze instelling een losse steek maakt, kan de steek later zonder moeilijkheid weer worden verwijderd.

Afhechten

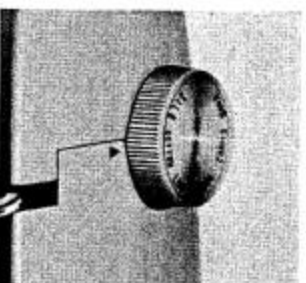
Afhechten is bedoeld om een zoom of naad voor losgaan te behoeden. Druk ongeveer een centimeter van de rand van de stof de achterruiknop B in en stik een stukje achteruit. Laat dan de knop los en stik weer vooruit tot de rand, waarbij de laatste steken dus dubbel gestikt zijn.

De persvoetdrukregelaar

Verschillende stoffen vereisen bij het naaien ook een verschillende druk.

Voor het verkriegen van de goede druk behoest de knop slechts ingesteld te worden op het soort naaiwerk dat U onder handen hebt.

Voor stoppen, borduren of monogramwerk moet de knop op "DARN" worden ingesteld; dit is de lichtste druk. Zie "Het verzinken van de transporteur" op bladzijde 22.

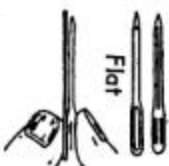

Afb. 14

Het verwisselen van de naald

1. Zet de naald omhoog door het vliegwiel naar U toe te draaien.
2. Draai de schroef van de naaldklem los en verwijder de oude naald (Afb. 15B).
3. Schuif de nieuwe naald in de naaldklem en schuif hem zo ver mogelijk omhoog.
4. Zorg er voor dat de platte kant van de naald naar rechts wijst, d. w. z. naar het vliegwiel toe.
5. Draai de schroef van de naaldklem stevig vast.

Opmerking: Controleer of de naald recht is door de platte kant op een recht en vlak oppervlak te leggen (Afb. 15A).

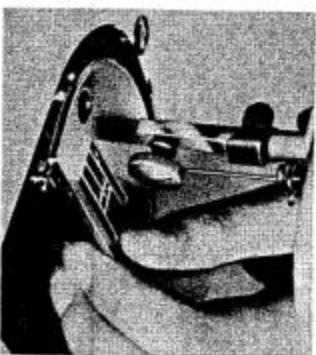
Afb. 15A

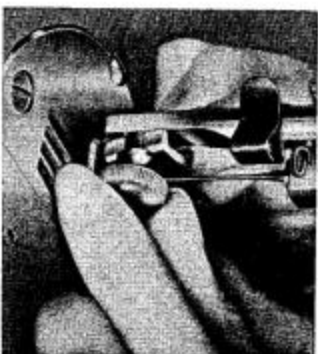
Afb. 15B

Het verwisselen van de steekplaat

1. Breng de naald in zijn hoogste stand door het vliegwiel naar U toe te draaien.
2. Zet de persvoet omhoog met behulp van de hefboom.
3. Trek de schuifplaat er naar links uit.
4. Til de naaldplaat met duim en wijsvinger omhoog (Afb. 16).
5. Breng de nieuwe naaldplaat zo op zijn plaats dat hij onder de geleidschroef rechts van de persvoetstang past en druk hem over de twee schroeven naar beneden.
6. Schuif de schuifplaat naar rechts op zijn plaats terug.

Afb. 16

Afb. 17

Het verwisselen van de persvoet

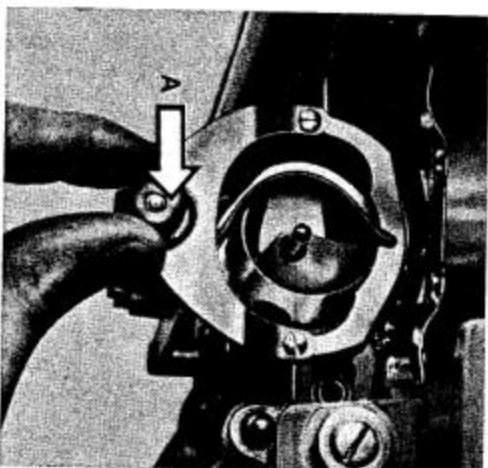
1. Breng de naald in zijn hoogste stand door het vliegwiel naar U toe te draaien.
2. Zet de persvoet omhoog met behulp van de hefboom.
3. Draai de schroef van de persvoet los en verwijder de persvoet.
4. Plaats de gegroefde kant van de nieuwe persvoet tegen de vlakke kant van de persvoetstang.
5. Druk de voet omhoog en draai de schroef stevig aan.

www.matri.nl

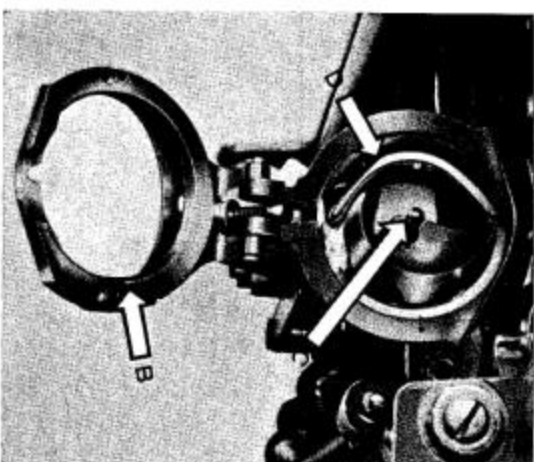
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KC Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Het verwijderen van draad en pluksel uit de grijperbaan

Afb. 18A

Afb. 18B

1. Draai het vliegwiel met de hand naar U toe tot de naald in zijn hoogste stand staat.
2. Verwijder de spoelhuls en het spoeltje (Zie Afb. 6 op bladzijde 8).
3. Schroef knop A los (Afb. 18A).
4. Open de sluitring B en verwijder de grijper C door de midden-as van deze grijper naar voren te trekken.
5. Verwijder het opgehopte vuil, draad en pluksel uit de sluitring, grijper en grijperbaan.
 Smeer grijper en grijperbaan.
6. Breng de grijper C weer op zijn plaats met de midden-as naar buiten gericht, zodat met de aandrijver van de grijper D een hele cirkel wordt gevormd.
7. Sluit de sluitring B weer.
8. Zet de sluitring weer vast door de schroef A naar rechts te draaien.
9. Breng spoelhuls en spoeltje weer op hun plaats en begin met naaien.

Het inzetten van een nieuw lampje

Door het knopje aan de achterkant van de frontplaat (Afb. 1 B) naar links te draaien, kunt U het lampje naar wens aan- of uitdraaien.

Voor het inzetten van een nieuw lampje moet eerst de frontplaat worden geopend. Zet daarna de reflector omhoog en draai het lampje los als bij een gewone gloeilamp. Zet nu het nieuwe lampje in, druk de reflector omlaag en sluit de frontplaat.

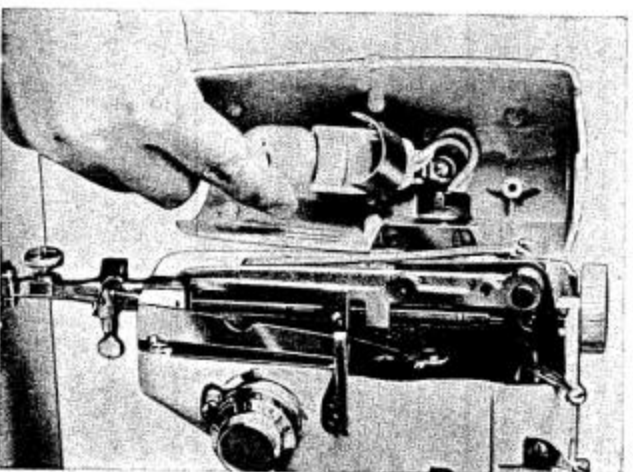
Aanwijzingen voor betere resultaten

• De naald breekt :

De naald is verkeerd ingezet of krom : goed inzetten of vernieuwen. De persvoet zit los : vastzetten. De draad past niet bij de naald : zie de tabel beneden.

• De bovendraad breekt :

De machine is verkeerd ingeregend : controleren en opnieuw inrijgen. De spanning is te groot : lossen stellen. De naald is bot of verkeerd ingezet : nieuwe naald of goed inzetten. De machine wordt te snel aangezet of gestopt : machine soepel bedienen.

Afb. 19

• **De onderdraad breekt :**

De spoelhuis is verkeerd ingeregend : opnieuw inrijgen. De onderspanning is te groot : voorzichtig losser instellen (bladzijde 8).

• **Steken overslaan en onregelmatige steken :**

De naald is krom, bot of verkeerd ingezet : verhelpen. Opgeloopt pluksel onder de naaldplaat : verwijder het pluksel. Te kleine steek : vergroot de steeklengte. Trekken aan het naaiwerk : niet trekken, de machine transporteert zelf.

• **Maten voor naald en draad :**

Naald	Draad	Soort stof	Opmerkingen
70	zijde en katoen 100	Dun linnen en zijde	De draad moet altijd dunner zijn dan het oog van de naald.
80	katoen 80, 100	katoen en hemden	Wanneer een dickere draad gebruikt moet worden dan in de tabel aangegeven is, moet U ook een dickere naald gebruik- ken.
90	katoen 60, 70	katoen en popeline	
100	katoen 50, 60	wollen stoffen	

Voordelen van zig-zag naaien

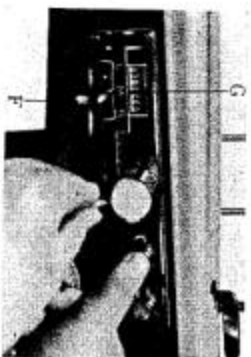
Uw naaimachine maakt het mogelijk gewoon recht te naaien, talloze mooie borduurpatronen te maken, knopen aan te zetten, knoopsgaten, blinde steken en vele andere nuttige steken te vervaardigen. De knoppen voor de zig-zag steek zijn alle gemakkelijk bereikbaar aan de voorkant aangebracht (Afb. 21).

Functies van de knoppen van het zig-zag mechanisme :

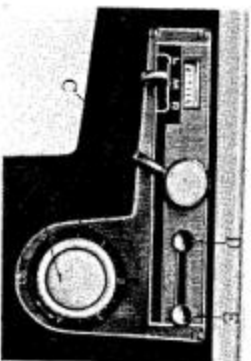
1. De Indicator van Zigzag Breedte "G" dient tot het aanwijzen van de breedte der zigzag naden.
2. De Zigzag Knop "C" is gebruikt om de breedte der zigzag naden vast te stellen. Door de vermelde knop "C" met de hand in beweging te brengen, kunnen er veel zigzag patronen geborduurd worden.
3. De Linker en Rechter Begrensknoppen voor Zigzag Breedte "D" en "E". "D" en "E" dienen om de zig-zag breedte vast te zetten om eventueel verschuivingen tegen te gaan.
4. Bij het in beweging brengen van dezen knoppen, moet U de knoppen ingedrukt verschuiven.

Gebruik van het zig-zag mechanisme :

1. Bij het naaien op rechthoekige wijze, moet de indicator naar de linkerste kant bewogen worden, totdat deze op de punt "0" kan zijn.

Afb. 20

Afb. 21

2. (In de zigzag knop "C" naar de richting in tegenstelling met de klok te draaien, kan men met de zigzag breedte tot maximum 5 mm. naaien.
3. Wenst men een smallere zig-zag steek draai dan aan de zig-zag knop "C" tot het wijzerijtje voor het gewenste nummer op de schaalverdeling komt te staan. Neem dan het linker begrenzingsknopje "d" en duw deze zover mogelijk naar rechts.
4. Wil men tot een zekere breedte zig-zaggen, dus b.v. 0—4. Draai dan de zig-zagknop "C" tot het wijzerijtje voor het gewenste nummer 4 komt. Druk dan het rechter begrenzingsknopje "E" zover mogelijk naar links. Nu kunt U dus alleen maar van 0—4 zig-zag naaien.

Steeklengte

Op bladzijde 10 hebt U gelezen hoe de steeklengte voor gewoon recht naaiwerk wordt geregeld. Op dezelfde manier kunt U de steeklengte voor zig-zag werk regelen, waardoor vele variaties in steeklengte mogelijk worden.

Voor de cordonsteek die de dichtste zig-zag steek is, wordt de steeklengteknop A op "1" gezet, waarna de knop langzaam naar rechts wordt gedraaid om de steeklengte te verkleinen tot de dichtste cordonsteek is verkregen. Let er op dat de steek de juiste dichtheid heeft, want bij een te dichte steek wordt het werk niet meer getransporteerd. Voor fijne cordonsteek moet de transporteur ingesteld worden voor het materiaal dat wordt bewerkt. Zie bladzijde 23.

Opmerking: Het is aan te raden voordat U aan het eigenlijke werk begint de cordonsteek eerst op een stukje afvalmateriaal te proberen.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
 www.lockmachine.info

Aanwijzingen voor verschillende soorten steken

Een grote verscheidenheid zig-zag steken kan op deze machine worden vervaardigd door alleen de knoppen te bedienen. Dit hangt geheel af van de fantasie en de vaardigheid bij het correct bedienen van de knop C. Beneden vindt U een opsomming van de voor- naaste soorten steken en de wijze waarop ze gemaakt worden.

A. De rechte steek

1. Gebruik de naaldplaat en de persvoet voor de rechte steek. Voor het verwisselen zie bladzijde 13.
2. **Opmerking:** U kan ook de zig-zag plaat en zig-zag voet gebruiken
3. Begin te naaien.

B. De "Cordonsteek"

1. Zet de knop C op "5". Zie Afb. 21.
2. Zet de steeklengte op de dichtste steek. Zie bladzijde 16.
3. Begin te naaien. Het is aan te raden de transporteur voor alle materialen op "Norm" te zetten.

C. De zig-zag steek

1. Zet de knop C op "5". Zie Afb. 21.
2. Zet de steeklengte op de gewenste lengte.
3. Begin te naaien.

D. Deze steek

1. Zet de knop C op de gewenste steekbreedte. Zie Afb. 21.
2. Zet de steeklengteknop A op dit patroon (Zie Opmerking).
3. Onder het naaien moet knop B beurtelings ingedrukt en weer losgelaten worden. Als de knop ingedrukt wordt maakt de machine een cordonsteek en bij het loslaten wordt weer een zig-zag steek gemaakt.

Opmerking: De mate van fijnheid van de cordonsteek in dit patroon wordt bepaald door de stand van het patroonijde op de knop ten opzichte van de pijl. Zie de tekening.

▼ → cordonsteek groter

cordonsteek fijner ←

E. Cordonsteek door variëren van de naaldstand

1. Stel de steeklengte in voor de cordonsteek of de dichtst mogelijke steek.
2. Zet de knop C op het cijfer aangegeven in Tabel 1.
3. Beweeg de hefboom F als aangegeven in Tabel 1. Tabel 1

Te vervaardigen patroon	Stand knop C	Beweging van hefboom F
	2	Beweeg F naar L van a naar b en naar R van b naar C. Herhaal dit.
	1½	Beweeg F naar L van a naar b, dan naar M van b naar c, en naar R van c naar d.
	2	Beweeg F langzaam beurtelings van links naar rechts.

F. Cordonsteek door variëren van de steekbreedte

1. Stel de steeklengte in voor de cordonsteek of de dichtst mogelijke steek.
2. Zet de zig-zag handle F op L, M of R als aangegeven in Tabel 2.
3. Beweeg knop C als aangegeven in Tabel 2. Tabel 2

Te vervaardigen patroon	Stand zig-zag handle F	Beweging van knop C
	L	Met regelmatige snelheid van 0 naar 4 en van 4 naar 0. Herhaal dit.
	M	
	R	
	L	Herhaal van 0 naar 4 en van 4 naar 0. Om regelmatige bogen te krijgen moet de beweging regelmatig zijn.
	M	
	R	
	L	Herhaal van 2 naar 4 en van 4 naar 2.
	M	
	R	
	L	Langzaam van 4 naar 0 en snel terug naar 4. Herhaal deze bewerking.
	M	
	R	

Het maken van knoopsgaten

Knoopsgat maken

Instelling : zig zag handle op 2 vastzetten met begrensknopen.

steeklengte regelen tussen 0—1.

knoopsgatenvoet aan de machine.

machine met 3 naaldenstand : naaldstand links.

1. Begin de eerste lengte rups op 2 mm te stikken van R naar S (Fig 24 A).
2. Laat de naald rechts in de stof staan by S (Fig 24 A).
3. Persvoet omhoog.
4. Stof $\frac{1}{2}$ slag draaien rechts om. (180°).
5. Persvoet omlaag.
6. Naald uit de stof.
7. Zig zag op 4 mm plaatsen (met de hand vasthouden).
8. Maak ca. 4—6 trenssteken by S (Fig 24 B).
9. Naald uit de stof.
10. Plaats de zig zag handle terug op 2 mm.
11. Stik de 2 lengte rups tot einde S naar R (Fig 24 B).
12. Naald uit de stof.
13. Zig zag handle op 4 mm vasthouden en afnemen T—R (Fig 24 C).

www.matri.nl

Matri Naaimachine

specialisten sinds 1929

Lange Bisschopsstraat 9

7411 KC Deventer

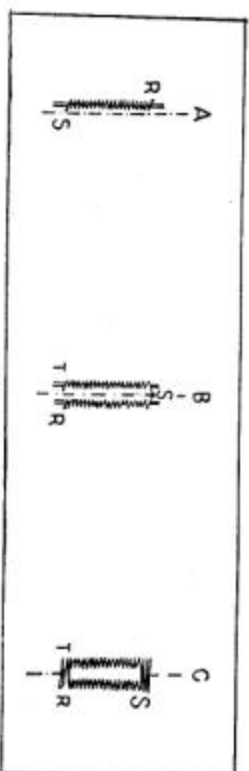
Tel.: 0570 - 61 63 83

www.lockmachine.info

Versterkt knoopsgat met koord.

Voer door het gaatje in de knoopsgatenvoet een koorde.

(Knoopsgatenzijde) Alle handelingen als knoopsgat zonder koord.

Alb. 24

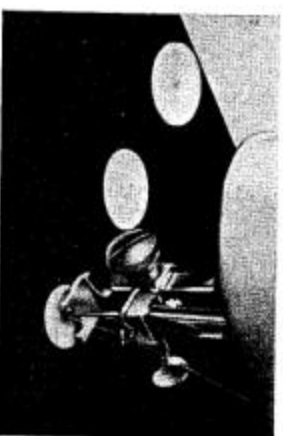
Het aanzetten van knopen

1. Verwijder de zig-zag voet en zet de knopenvoet daarvoor in de plaats. Zie bladzijde 13.
2. Laat de transporteur zakken. Zie Afb. 26. Op DARN zetten.
3. Zet de knop C op "4". (Zie Afb. 21) of op een lager cijfer afhankelijk van de afstand tussen de gaten in de knoop. Naalstand links plaatsen.
4. Leg het werk onder de persvoet.
5. Leg de knoop tussen de persvoet en het werk met de gaten in een horizontale lijn (d.w.z. in de richting van de links-rechts beweging van de naald zig-zag) en laat de persvoet zakken.
6. Draai het vliegwiel naar U toe, waarbij er op gelet moet worden dat de naald ongehinderd in de gaten van knoop gaat.
- Laat de machine nu langzaam minstens 8 tot 10 steken maken, en laat de machine stoppen met de uit de stof.
7. Stel de knop C weer op "0" in en.
8. Maak 5 of 6 steken om af te hechten.

De verstelbare transporteur

Bij het naaien van verschillende materialen is het aan te raden de juiste instelling van de transporteur te gebruiken. Stel de transporteur daarom in volgens het materiaal dat U onder handen heeft. Voor het naaien van zijde of dergelijke materialen moet de transporteur op "SILK" worden ingesteld. Voor zwaardere materialen wordt deze op "NORM" gezet.

"DARN" geeft aan dat de transporteur volledig verzonken is, welke stand gebruikt wordt voor stoppen, borduren, enz.

Afb. 25

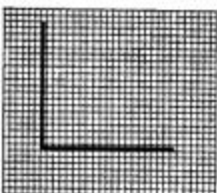
Afb. 26

Stoppen

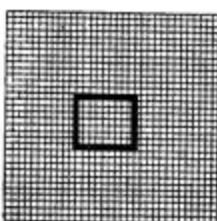
1. Verwijder de zig-zag voet zodat de naald geheel vrij komt. Zie bladzijde 13.
2. Laat de transporteur zakken door deze op "DARN" in te stellen.
3. Zet de knop C op "0" (Afb. 21) voor recht stikken.
4. Zet de steeklengteknop A op "0". Zie Afb. 21.
5. Span het werk in een borduuroepel of raam zodat het materiaal zo strak mogelijk staat. Knip alle franje met een schaar af.
6. Leg de hoepel onder de naald en laat de persvoet-lichter zakken.
7. Draai het vliegwiel met de hand en maak een steek waarbij de onderdraad op het werk komt te liggen. Houd deze draad tussen duim en wijsvinger van de linkerhand, draai aan het vliegwiel en maak nog twee steken. Houd de hoepel losjes tussen de vinger toppen vast en laat de machine lopen met een snelheid tussen middelmatig en snel, en beweeg de hoepel van U af en naar U toe over de scheur heen. De steken moeten zo dicht mogelijk open liggen en ongeveer een centimeter over de scheur heen komen aan beide kanten. Ga voor de verschillende scheurvormen (Afb. 27 A, B en C) op dezelfde wijze te werk.

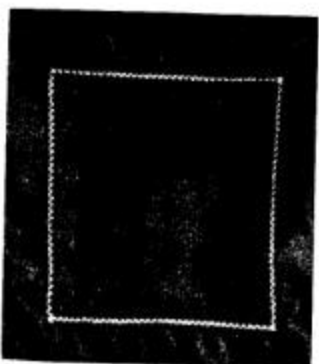
(A) Rechte scheur

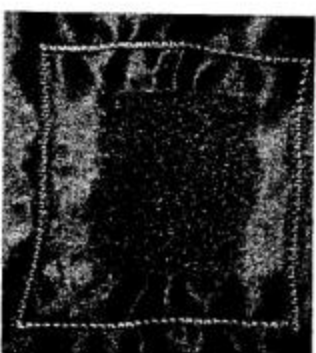
(B) L-vormige scheur
Afb. 27

(C) Gat

Afb. 28

Afb. 29

Het aanzetten van haken, ogen en drukknopen

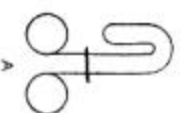
1. Stel de machine in als voor het aanzetten van knopen.
2. Stik over het rechte stuk van de haak zo dicht mogelijk bij de gaten (Afb. 30A). Schuif de haak nu in de stand van Afb. 30B.
3. Schuif de gaten van de haak onder de naald en maak ongeveer 10 steken als in Afb. 30C.
4. Leg de gaten van het oog onder de naald en maak ongeveer 10 steken als in Afb. 30D.
5. Maak, om het oog stevig vast te zetten, enkele kleine zig-zag steken aan de beide bovenkanten van het oog door de knop C op een kleinere steek in te stellen (Afb. 30E).
6. Zie voor het aanzetten van drukknopen de Afb. 30F en G. Beide methoden kunnen hiervoor worden gevolgd.

Afb. 31

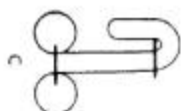
Afb. 32

A

B

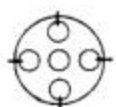
C

D

E

F

G

Afb. 30

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
 Lange Bisschopsstraat 9
 7411 KG Deventer
 Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Het borduren en maken van monogrammen

Afb. 33

Ga op precies dezelfde manier te werk als bij het stoppen: span het werk in een hoepel en maak eerst een paar steken.

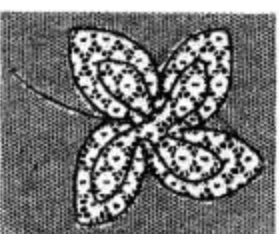
Voordat U met het eigenlijke werk begint is het van belang wat ervaring te verkrijgen door te oefenen in een mooie cordonsteek in rechte lijnen of in bogen, waarbij de borduurhoepel met de hand wordt bewogen.

U stelt natuurlijk de knop C (Afb. 21) in op de zig-zag breedte die vereist wordt.

Bij het oefenen moet de breedst mogelijke steek worden toegepast en moet ervaring worden opgedoen met het bewegen van de hoepel onder de naald in alle richtingen, waarbij ook gebogen motieven vervaardigd dienen te worden. Als U zich voorstelt dat de naald een dik potlood met een scherpe punt is, kunt U uw naam of voorletters op alle soorten materiaal borduren, net alsof het geschreven wordt.

Appliqueren

1. Rijg het motief aan de ondergrond vast. Zie bladzijde 12.
2. Plaats het werk onder de persvoet en volg met de borduurstek het motief nauwkeurig. Zie Afb. 34.
3. Knip het overvloedige materiaal dicht langs het motief weg, maar let er op niet in de steken te knippen.

Afb. 34

Rimpelen met elastiek

1. Begin met het elastiekdraad met de hand op het spoeltje te winden, waarbij er op gelet moet worden dat het elastiek niet gerekt wordt.
2. Maak de ondertensioning zo klein mogelijk.
3. Zet het spoeltje in de spoelhuis en rijg het op de normale manier in.
4. De bovendraad moet sterk genoeg zijn, d. w. z. ongeveer dikte No. 30.
Maak de boventensioning behoorlijk groot.
5. Stik nu met een rechte steek. Een grotere steeklengte geeft een groter rimpel-effect, terwijl een kleinere verschaft.

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

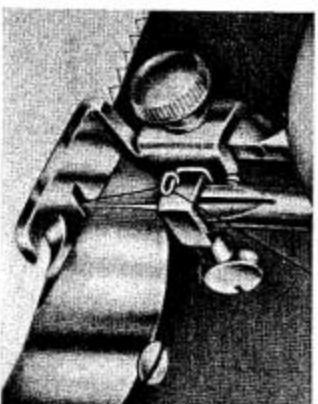
Het maken van een smalle zoom

1. Verwijder de zigzag voet en bevestig de smalle zoomvoet. Zie bidz. 13.
2. Zet de knop C op 0 (Afb. 21) voor recht stikken, of op de gewenste steekbreedte voor zigzag stikken.
3. Zet de steeklengteknop A (Afb. 21) op "2" of "3".
4. Voer de rand die U wilt zomen in de krulopening van de zomer en laat de voet zakken.
5. Leid het materiaal regelmatig en let er op dat de heilt van de krulopening met de rand van het materiaal gevuld is. Begin met niet te grote snelheid.

Opmerking: U kunt naar wens de smalle zomer of de voet voor platte zomen gebruiken.

Afb. 35

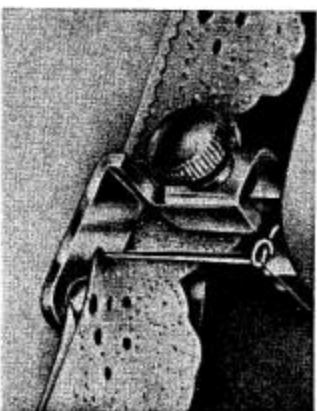
Afb. 36

Het maken van een schulpzoom

Deze steek wordt speciaal toegepast voor dunne materialen, bijv. zijde, chiffon en kunstzijde. Ga voor deze steek op dezelfde manier te werk als voor het zomen (Zie boven). Het is aan te bevelen een brede zigzag steek met grote steeklengte toe te passen. Stel ook de hovenspanning iets vastter dan normaal. Dit geeft een schulpkarakter aan de zoom.

Het zomen van kant

Dit gaat hetzelfde als gewoon zomen (Zie boven). Leid het kant over de krul van de zomer in de zijopening van de voet en zorg voor een regelmatige aanvoer, zie atb 37.

Afb. 37

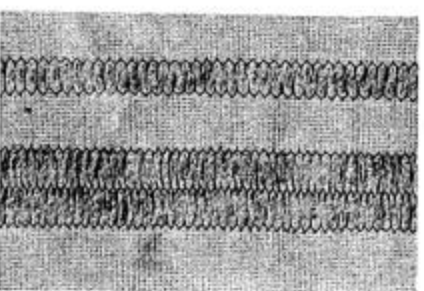
Het aanzetten van kant

1. Gebruik de zig-zag voet.
2. Leg de kant bovenop het materiaal met een overlapping van ruim $\frac{1}{2}$ cm aan de rand. Schuif het kant en het materiaal in deze stand order de persvoet.
3. De breedte van de zig-zag steek moet afgesteld worden volgens de breedte van de kant, en de steeklengte moet afgesteld worden volgens de dikte van de kant. **Hoe breder de kant, hoe breder de zig-zag steek. Hoe dikker de kant, hoe kleiner de steeklengte.**

Het maken van een opengewerkte rand

1. Zet de knop C op 2 of 3. Zie Afb. 21.
2. Zet de steeklengteknop A op 3. Zie Afb. 21.
3. Trek het gewenste aantal draden uit het materiaal.
4. Leg het materiaal onder de zig-zag voet en begin langzaam te stikken.
5. Zorg er voor dat de steek vlak bij de rand valt van het gedeelte waaruit de draden getrokken zijn.
6. Nadat een kant gestikt is, wordt de tweede kant op dezelfde manier behandeld.

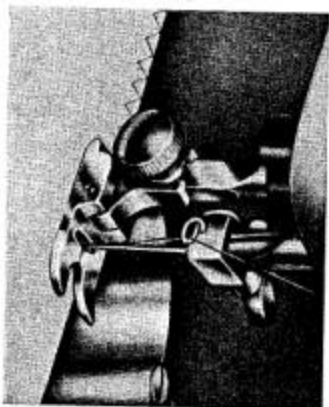
Opmerking: U kunt een rimpel-effect verkrijgen door draden van de evenwijdige lijnen door te knippen.

Afb. 38

Het maken van een afwerksteek

1. Gebruik de zig-zag voet.
2. Zet de steeklengteknoop A (Afb. 21) op 2 of op een langere steek afhankelijk van de gewenste dichtheid van de zig-zag.
3. Zet de knop C (Afb. 21) op 5 of op een kortere steek afhankelijk van de gewenste zig-zag.
4. Leg de rand van het materiaal onder de persvoet en denk er bij het naaien om dat de naald aan de ene kant de stof raakt en aan de andere kant van de zig-zag de rand van de stof juist mist.

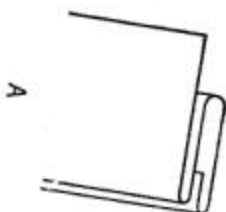

Afb. 39

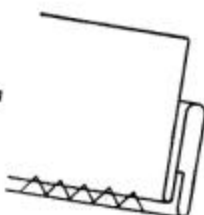
www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info

Het maken van een blind zoom

1. Gebruik de zig-zag voet.
2. Zet de knop C op "2" of "3". Zie Afb. 21.
3. Zet de steeklengteknoop A (Afb. 21) op "5".
4. Vouw het materiaal in de juiste zoomvorm en vouw de zoom van ruim $\frac{1}{2}$ cm heeft.
5. Stik de zoom nu zoals aangegeven in Afb. 40B.
6. Vouw na het stikken het materiaal weer terug zoals in Afb. 40A, waarna de blind zoom gereed is.

A

B

Afb. 40

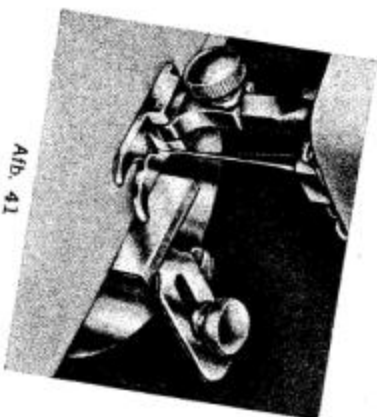
C

Het gebruik van de stofgeleider

Wanneer U een brede zoom (tot 4 cm) recht en evenwijdig wilt stikken of een steek vlak langs de rand van de stof wilt maken, is de stofgeleider daar een goed hulpmiddel voor.

Leg de stofgeleider boven het gat dat zich rechts van de naald in het blad van de machine bevindt.

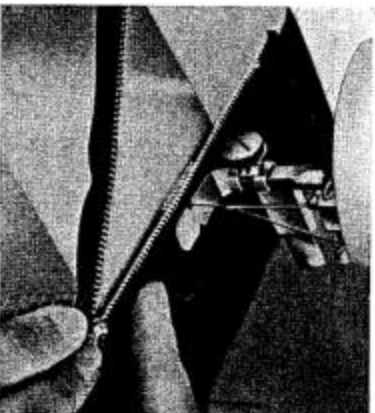
Schroef de knopschroef door de gleuf van de geleider in het machine-blad, waarbij de geleider op de gewenste afstand wordt ingesteld.

Afb. 41

Het Inzetten van een ritssluiting

1. Stel de machine voor recht stikken in. Zie blz. 18.
2. Verwijder de persvoet en bevestig de ritssluitingvoet in zijn plaats. Zie blz. 13
3. Afb. 42 laat de ritssluitingvoet zien, die zich rechts van de naald en vlak tegen de rand van het materiaal bevindt, waarbij de naald de schakels van de ritssluiting niet kan raken. De ritssluiting is opgetrokken en ligt met de goede kant naar boven.
4. Voor het stikken van de tweede kant van de ritssluiting draait men de schroef van de voet los en schuift de voet zo dat hij links van de naald komt te liggen en vlak langs de rand van de sluiting kan stikken.

Afb. 42

www.matri.nl
Matri Naaimachine
specialisten sinds 1929
Lange Bisschopsstraat 9
7411 KG Deventer
Tel.: 0570 - 61 63 83
www.lockmachine.info